

Sivilpsykologen

Paul Moxnes

psykologspesialist, professor i organisasjonspsykologi, gjesteforsker Psykologisk institutt, UiO

Masterutdannede i psykologi bør finne et begrep som samler dem.

I Aftenposten (13. november) foreslo jeg at masterne i psykologi skulle få tittelen sivilpsykolog. I desemberutgaven av Psykologtidsskriftet mener Bjørn Rishovd Rund at forslaget vil bidra til forvirring, ja, endog signalisere at «sivilpsykologen» er en høyere grad enn «psykolog». La meg derfor gå gjennom og utvide min argumentasjon, slik at også lesere av Psykologtidsskriftet kan se mitt forslag.

Å henviser til forvirring hos brukerne er en gammel debatteknikk

Sent på 1980-tallet vedtok Rådet ved Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo at instituttet først og fremst skulle konsentrere seg om opplæring av klinikere. Jeg besluttet da å forlate instituttet, og den videre utviklingen på profesjonsstudiet kjenner vi: Organisasjonspsykologien ble marginalisert, og godt hjulpet av helsepersonelloven av 1999 er tittelen psykolog i dag ensbetydende med «klinisk psykolog».

Selv satte jeg under studietiden ikke mitt ben på klinisk avdeling. Da vi på et obligatorisk kurs skulle skrive rapport om hospitaliserte pasienter, ba jeg om å få skrive rapport om behandlingspersonalet i stedet. Og det fikk jeg. I dag ville det vært umulig.

Men vi som kaller oss organisasjonspsykologer, er psykologer vi også, og jeg mener dette også gjelder de som har en 3 + 2 års psykologimaster. La derfor både de som har en klinisk og med en ikke-klinisk universitetsutdanning i psykologi, få lov til å kalle seg psykolog og nyte godt av den status og tillit psykologtittelen gir.

Ledestjerner

I denne striden kan andre høyere profesjonsutdanninger være psykologenes ledestjerner. På apoteket møter jeg for eksempel to typer helsepersonell, en med en treårig utdanning, den andre med fem år i ryggen. Men begge har lov til å kalle seg farmasøyt, henholdsvis reseptarfarmasøyt og provisorfarmasøyt, beskyttede titler begge to. I samfunnet har vi ingeniører og økonomer. Dette er ikke beskyttede titler. Men de med femårig masterutdanning kan kalle seg sivilingeniør og siviløkonom, beskyttede titler begge to.

Også masterutdannede i psykologi, om de har gått et femårig løp som spesialiserer mot sosialpsykologi, idrettspsykologi, utviklingspsykologi eller organisasjonspsykolog, bør finne et begrep som samler dem. Jeg foreslår at de kikker mot siviløkonomen og sivilingeniøren, ja, også sivilarkitekten, og tar tittelen sivilpsykolog. Forstavelsen sivil viser at de er en yrkesgruppe som ikke bærer uniform, og at de tilbyr tjenester til alle borgere i dette landet, ikke bare til en spesiell gruppe, slik klinikerne gjør.

Klinikerne kan i fremtiden kalle seg det de er, kliniske psykologer, slik psykologiprofessorer ved både Universitetet i Oslo og i Bergen har foreslått (se saken «Bindestrek til besvær» i novemberutgaven). Med både den kliniske psykologen og sivilpsykologen bak den beskyttede tittelen

psykolog i samfunnet har alle vunnet. Jeg er i motsetning til Rishovd Rund overbevist om at brukerne av psykologtjenester ikke vil bli forvirret av forskjellen. Å henvise til forvirring hos brukerne er en gammel debatteknikk – brukt av bønder da de motsatte seg datostempling av melken og leger da de motsatte seg frigivelse av Felleskatalogen. At vi har to typer farmasøyter har ikke gitt forvirring. At vi har to typer ingeniører og økonomer har ikke gitt forvirring. To hovedtyper av psykologer vil være oppklarende.